

## ПРОЕКТ POWERTY: ВЪЗОБНОВЯЕМА ЕНЕРГИЯ ЗА УЯЗВИМИТЕ ГРУПИ

Енергийна Агенция – Пловдив (НПО) е проектен партньор в Европейския проект POWERTY (*Възобновяема енергия за уязвимите групи*), чиято цел е да насърчи по-широката употреба на Възобновяемите енергийните източници (ВЕИ) сред уязвимите групи, засегнати от енергийна бедност.

- **Основната цел** на този проект, одобрен Август 2019г. от Европейската Комисия, в рамките на програма Интеррег Европа 2014-2020, е да намали броя на хората, засегнати от енергийна бедност посредством по-широкото внедряване на ВЕИ за отопление/охлаждане, БГВ и осветление, подобрявайки значителното качеството им на живот и здраве.
- С **продължителност от три години и половина**, POWERTY ще разработи **план за действие** за всеки участващ регион в проекта (Испания, Франция, България, Полша, Литва и Великобритания), промотирайки ниско инвестиционни иновативни ВЕИ решения и по-добрата информираност сред обществото за този тип инсталации, като цели да подобри регионални политики и инструменти в 4 области:
  - **Технологии:** ще се идентифицират подходящи иновативни ВЕИ технологии, включително общностни и градски енергийни системи подходящи за енергийно бедните домакинства;
  - **Финанси:** ще се разработят нови финансови формули за финансиране на ВЕИ сред уязвимите групи, като например социално банкиране, микро кредитиране, социална корпоративна отговорност на компании и др.;
  - **Регулации:** ще се направят редица предложения за регулаторни промени с цел адаптиране на националното ни законодателство, така че да бъде в помощ на потребителя.
  - **Социална сфера:** ще се набележат конкретни действия за активното включване на уязвимите групи, така че да се превърнат в активни участници в енергийния преход.
- Проект „POWERTY“ е с **бюджет от 1,127,226 евро**, като 83.7% са предоставени от Европейската Комисия посредством ЕФРР (Европейски фонд за регионално развитие). Проектът е част от тематична област 3: *“Подкрепа за промяна към нисковъглеродна икономика във всички сектори”*.

## Кой участва в POWERTY?

---

Проектът се изпълнява от Европейски консорциум, координиран от Енергийна агенция - Андалусия. Партньорите в инициативата са избрани с цел да насърчат ВЕИ по най-ефективния начин и с възможно най-голямо въздействие върху енергийната бедност в Европа.

По този начин консорциумът е съставен от организации от различни европейски региони, където са приложими различни нива на енергийна бедност и разпространение на ВЕИ: страни с висок процент на енергийна бедност – Р.България и Литва, както и други, работещи активно със справянето с енергийната бедност, като Великобритания, представлявани от Манчестърския университет.

## Проектните партньори са:

- ИСПАНИЯ: Енергийна агенция - Андалусия
- ФРАНЦИЯ: Агенция за енергия и околна среда Оверн Рона-Алпи
- БЪЛГАРИЯ: Енергийна агенция - Пловдив
- ПОЛША Агломерация тръст - Ополе (Асоциация, състояща се от 21 общини)
- ЛИТВА: Агенция за публични инвестиции и развитие
- ВЕЛИКОБРИТАНИЯ: Манчестърски университет– Обсерватория за енергийна бедност

Освен партньорите „заинтересованите страни“ имат основна роля в настоящия проект. Това са публични и частни организации, които развиват дейност, пряко свързана с темите, адресирани от проекта (ВЕИ и енергийна бедност), като например бизнес организации от енергийния сектор, организации на потребителите, енергийни кооперативи, дружества с нестопанска цел, енергийни компании, изследователски центрове, финансиращи органи и др. .

## Какво е свършено

---

- **План за действие за намаляване на енергийната бедност** за всеки участващ в консорциума регион - посредством SWOT анализ на 4-те тематични области (технологии, финанси, регулация и социална сфера), където ще се идентифицират конкретни мерки в резултат от диалога и сътрудничеството със заинтересованите страни и на база придобитите знания и обмен от другите участващи европейски партньори и региони;
- **Ръководство за добри практики** - успешни инициативи и проекти в тези области са идентифицирани за репликиране в участващите региони;
- **Разработване на методология за характеризирание на енергийната бедност;**
- **Междурегионални семинари** в Литва, Франция и Полша относно тематичните области на въздействие на проекта (технологии, финанси, регулация и социална сфера);
- **Двустранни срещи** с Европейски институции с цел трансфер и изпълнение на добри практики от един регион към друг;
- **Списък с идентифицирани регионални заинтересовани страни;**

- **Комунікаційні діяльності з спеціальним увагою до вразливих груп;**
- **Участь в різних форумах і заходах.**

## Основні результати

---

POWERTY ще нахочить розробити регіональні стратегії, які нахочить збільшити кількість вразливих осіб, які постраждали від енергійної бідності, які будуть користуватися відновлюваною енергією (електроенергія, теплова енергія, енергія для охолодження, енергія для БГВ, електроенергія для освітлення, готування і т.д.), що дозволяє покращити якість життя і здоров'я. Ці регіональні стратегії, які будуть розроблені в кінці проекту, будуть зосереджені на досягненні наступних результатів:

**От гледна точка на іновациите** - промотування на малоінвестиційні ВЕІ іновативні рішення (обладнання і установки), і по-широко знання на цей тип установки від суспільства.

**От економічна гледна точка** - проектът ще има също така позитивен ефект върху компаніите от ВЕІ сектора, тъй като ще се реалізират повече ВЕІ установки, което ще окаже вплив върху създаването на спеціалізована заетост.

**От соціальна гледна точка** - проектът търси по-широко участие на вразливих груп від громадян при изпълненіе і управленіе на ВЕІ споруди. POWERTY ще има сприятливо вплив върху вразливих груп, засилвайки сусідські і інтеграційні зв'язки.

В доповнення на згадані вище вигоди може да се відзначить, що POWERTY ще има позитивний ефект върху декарбонізацію енергійної системи, з наступними вигодами для оточуючої середовища (по-малко забруднювання від видобутих енергійних джерел - як вугілля, нафта, природний газ).

## Роль на Енергійної агенції – Пловдив в цьому проекті

---

Енергійна агенція – Андалусія, як головний партнер, виконує функції да **координує, управляє і контролює проект**, гарантуючи досягнення цілей проекту.

Енергійна агенція – Пловдив (ЕАП) є проектним партнером від болгарської країни, який має досвід і експертизу в аналізі, проектах і ініціативі, пов'язані з енергійною бідністю. На місцевому рівні ЕАП виконала наступні проекти, пов'язані прямо або опосередковано з енергійною бідністю – ACHIEVE, REACH, Invent Air, IDEA і т.д.

В межах проекту POWERTY, ЕАП буде працювати за покращення наявних політик і практик і по-спеціально за створення іновативних схем для підтримки „енергійної бідності“, що дозволяє вразливим домогосподарствам використовувати максимум, в т.ч. введення адекватного законодавства для Енергійних кооперативів, поощрюючи енергійно вразливих споживачів, використання переваг від країни енергійно бідних при введенні нет-метрінг або віртуальний нет-метрінг схем для домогосподарств, як і реструктуризація програми «Целева допомога для опалення» від програми для надання доходів в програму для скорочення енергійної бідності і т.д.

За целта ЕАП ще ангажира заинтересованите страни в общ диалог относно различните измерения на енергийната бедност и как те могат да бъдат преодолени посредством организирането на работни срещи и експертни дискусии, сесии за изграждане на капацитет и програми за обмен на обучение. Работните групи ще включват експерти от страна на ЕАП и представители на националните органи (министерства и изпълнителни агенции).

Също така ЕАП ще организира редовни срещи с местните и регионалните власти, за да обсъди възможността за изграждане на капацитет на местно ниво за идентифициране и сегментиране на енергийно бедните домакинства.

ЕАП ще проведе редица интервюта с компании, доставящи иновативни екологични технологии и предоставящи иновативни услуги, с цел да определи отношението им към иновативните схеми за финансиране на ВЕИ за енергийно бедни, както и с финансиращи институции за разработката на финансови механизми в подкрепа на енергийната бедност.

## Как започна POWERTY?

---

### **POWERTY цели да насърчи по-широкото използване на ВЕИ сред уязвимите групи, засегнати от енергийна бедност.**

Проектът е създаден от необходимостта да се отговори на чистия, безопасен и справедлив енергиен преход, предложен от Европейските директиви, търсещ интеграция на цялото общество, включително хората, засегнати от енергийната бедност (възрастни, безработни или болни хора, живеещи в ситуация на бедност или изолираност) с цел постигането на декарбонизация на енергийната система.

- Европейската Директива 2018/2001 за насърчаване използването на ВЕИ прави задължително улесняването и насърчаването на самостоятелното потребление на ВЕИ, включително и за уязвимите групи.
- Европейската Комисия (Директива 2018/2001) и Българското правителство (Интегриран план в областта на енергетиката и климата) все повече дават водеща роля на местните енергийни общности, призовавайки включването на уязвимите групи. Освен това сред целите на тези общности често се включва борбата с енергийната бедност.

Енергийната бедност е основен проблем в Европа. Повече от 50 милиона домакинства в ЕС страдат от този проблем, като има региони, където този проблем е най-силен, като например България и Литва, където близо 1/3 от населението страда от енергийна бедност. През 2018г. 33,7 % от общото население в България отговаря, че не може да поддържа достатъчен топлинен комфорт в своето домакинство (индикатор: Невъзможност за поддържане на дома адекватно топъл), като България е на първо място сред страните-членки на ЕС-28 (7,4%) по този индикатор.

Следователно енергийният преход ще бъде ефективен, ако се акцентира на хората в ситуация на енергийна уязвимост.

Възобновяемата енергия е много мощен инструмент за справяне с енергийната бедност. В допълнение - цената за увеличаването на собствената консумация и реализирането на ВЕИ инсталация постоянно намаляват и следователно повече хора могат да се включат в изграждането на подобни инсталации. Въпреки това, цената си остава прекалено висока за

много хора в уязвима ситуация.

Съществуват също така много бариери и затруднения, които пречат на хората в енергийна бедност да използват ВЕИ, като например технологички, икономически, регулаторни и социални пречки. POWERTY цели да премахне тези бариери, проправяйки пътя на всеки европеец да се възползва и от възобновяемите източници.

**Графични материали свързани с POWERTY могат да бъдат свалени на следния линк:**

<http://soporte.agenciaandaluzadelaenergia.es/owncloud/index.php/s/i6SpH8wfHVfeiq6>

Всички тези материали могат да бъдат използвани свободно.

**Уеб страница**

**Официална страница**

<https://www.interregeurope.eu/powerty/>

**Секция относно POWERTY е налична на уебстраницата на Енергийна агенция – Пловдив**

<https://www.eap-save.eu/?m=39>